

Հավելված I

ԱՄՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ Ու ՈՐՈՇԱԿԻ ՈՉ-ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԱՏԱՐԱԾ ԿՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՅԱՀԱՅՏՄԱՆ ԵՎ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

I. Ընդհանուր

Ա. Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է նույնականացնեն ԱՄՆ հաշիվները և Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությունների սպասարկած հաշիվները՝ համաձայն սույն Հավելված I-ում ներկայացված վիճակի գնահատման ընթացակարգի:

Բ. Համաձայնագրի նպատակների համար,

1. Բոլոր դոլարային գումարները ԱՄՆ դոլարով են և պետք է մեկնաբանվեն այնպես, որ ներառեն այլ տարադրամներով համարժեք գումարները:

2. Եթե այլ բան նախատեսված չէ, հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը որոշվում է օրացուցային տարվա վերջին օրվա դրությամբ, իսկ Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրի կամ Անուիտետային պայմանագրի պարագայում, օրացուցային տարվա վերջին օրվա դրությամբ կամ հերթական տարում այն օրվա դրությամբ, երբ կնքվելու է տվյալ պայմանագիրը:

3. Համաձայն սույն Հավելված I-ի բաժին II-ի Ե(1) հաշիվը պետք է դիտվի որպես ԱՄՆ հաշիվ սկսած այն օրից, երբ այն ճանաչվում է այդպիսին՝ համաձայն սույն Հավելված I-ի վիճակի գնահատման ընթացակարգերի:

4. Եթե այլ բան նախատեսված չէ, տեղեկություններն ԱՄՆ հաշվի մասին տրամադրվում են տարին մեկ անգամ՝ տեղեկությունների տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա ընթացքում:

Գ. Որպես այլընտրանք սույն Հավելված I-ի բոլոր բաժիններում ներկայացված ընթացակարգերի՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները կարող են ապավինել ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան

կանոնակարգում նկարագրված ընթացակարգերին, որպեսզի պարզեն՝ արդյոք Հաշիվը դա ԱՄՆ հաշիվ է, թե Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատության կողմից սպասարկվող հաշիվ՝ բացառությամբ դեպքերի, երբ Հաշիվը դիտարկվում է որպես չենթարկվող հաշվետիրոջը պատկանող հաշիվ՝ համաձայն ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգում նկարագրված ընթացակարգերի, այդպիսի հաշիվը համարվում է ԱՄՆ հաշիվ սույն Համաձայնագրի նպատակներով: Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները կարող են այդպիսի ընտրություն անել սույն Հավելված I-ի յուրաքանչյուր բաժնի համար առանձին՝ կամ բոլոր համապատասխան ֆինանսական հաշիվների համար, կամ առանձին՝ այդպիսի հաշիվների հստակորեն որոշված խմբի համար (ինչպես՝ գործունեության բնույթով կամ այն վայրով, որտեղ պահվում է հաշիվը): Եթե այլ բան նախատեսված չէ ՕՖՀ Համաձայնագրով, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը որոշում է ապավինել ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգի ընթացակարգերին հաշիվների որևէ խմբի համար, ապա Հայաստանի Հանրապետության այդպիսի հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է շարունակի կիրառել այդպիսի ընթացակարգերը հետևողականորեն բոլոր հետագա տարիների ընթացքում՝ մինչև էական փոփոխություններ չկատարվեն ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգում:

II. **Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվներ:**
Հետևյալ կանոնները և ընթացակարգերը կիրառվում են անհատներին պատկանող նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվներում («Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվներ») ԱՄՆ հաշիվները բացահայտելու նկատառումով:

Ա. **Հաշիվներ, որոնք չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ:** Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն այլ կերպ չի որոշում՝ բոլոր Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվների կամ, առանձին, այդպիսի հաշիվների հստակորեն որոշված խմբի համար, հետևյալ Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվները չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց վերաբերյալ հաշվետվություն ներկայացնել որպես ԱՄՆ հաշիվներ.

1. Համաձայն սույն բաժնի Ե(2) ենթապարբերության՝

Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվը, որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 50.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

2. Համաձայն սույն բաժնի Ե(2) ենթապարբերության՝ Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվը, որը Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագիր է կամ Անուփոփոխ պայմանագիր է, որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

3. Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվը, որը Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագիր է կամ Անուփոփոխ պայմանագիր է՝ պայմանով, որ Հայաստանի Հանրապետության կամ Միացյալ Նահանգների օրենքներն ու կանոնակարգերը փաստացիորեն թույլ չեն տալիս այդպիսի Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրի կամ Անուփոփոխ պայմանագրի վաճառքն ԱՄՆ ռեզիդենտներին (օրինակ՝ եթե համապատասխան ֆինանսական հաստատությունը չունի ԱՄՆ օրենքով պահանջվող գրանցում, իսկ Հայաստանի Հանրապետության օրենքը պահանջում է հաշվետվություն ներկայացնել կամ պահումներ անել Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին պատկանող ապահովագրական արդյունքներից (պրոդուկտներից):

4. Ավանդային հաշիվ 50.000 ԱՄՆ դոլար կամ պակաս հաշվեկշռով:

Բ. Ստուգման ընթացակարգեր Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների համար, որոնց հաշվեկշիռը կամ արժեքը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ գերազանցում է 50.000 ԱՄՆ դոլարը (250.000 ԱՄՆ դոլար Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրի կամ Անուփոփոխ պայմանագրի համար), բայց չի գերազանցում 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը («Փոքր արժեքով հաշիվներ»).

1. Փաստաթղթերի էլեկտրոնային որոնում. Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ստուգի Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության ունեցած էլեկտրոնային ճանապարհով որոնելի տվյալները՝ հետևյալ ԱՄՆ ցուցիչներից որևէ մեկը գտնելու նպատակով.

- ա) ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ հանդիսացող հաշվետեր,
- բ) ԱՄՆ-ում գտնվող ծննդավայրի միանշանակ վկայում,
- գ) ԱՄՆ-ում գտնվող ներկա փոստային կամ բնակության հասցե (ներառյալ՝ ԱՄՆ-ի փոստատան փոստարկղի համար),
- դ) ներկայիս ԱՄՆ հեռախոսահամար,
- ե) Բազմակի վճարման հանձնարարական՝ փոխանցել միջոցները Միացյալ Նահանգներում սպասարկվող հաշվի,
- զ) Ներկայումս ուժի մեջ գտնվող լիազորագիր կամ ստորագրելու լիազորություն՝ տրված ԱՄՆ հասցե ունեցող անձի, կամ
- է) «Ի խնամքի» կամ «Պահել փոստը» հասցե, որը միակ հասցեն է, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն ունի հաշվետիրոջ գործում: Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշվի դեպքում, որը Փոքր արժեքով հաշիվ է, Միացյալ Նահանգներից դուրս «Ի խնամքի» կամ «Պահել փոստը» հասցեն չպետք է դիտարկվի որպես ԱՄՆ ցուցիչ:

2. Եթե էլեկտրոնային որոնմամբ չի հայտնաբերվում սույն բաժնի F(1) ենթապարբերությունում թվարկված ԱՄՆ ցուցիչներից և ոչ մեկը, ապա ոչ մի հետագա գործողություն չի պահանջվում՝ մինչև հանգամանքների փոփոխության հետևանքով մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչներ առնչվեն տվյալ հաշվի հետ կամ հաշիվը դառնա Բարձր արժեքով հաշիվ՝ նկարագրված սույն բաժնի Դ պարբերությունում:

3. Եթե էլեկտրոնային որոնմամբ հայտնաբերվում է սույն բաժնի F(1) ենթապարբերությունում թվարկված ԱՄՆ ցուցիչներից որևէ մեկը, կամ եթե տեղի է ունենում հանգամանքների փոփոխություն, որի հետևանքով հայտնվում են հաշվին առնչվող մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչներ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ, եթե չի որոշում կիրառել սույն բաժնի F(4) ենթապարբերությունը, և այդ ենթապարբերության բացառություններից որևէ մեկը կիրառելի է

այդ հաշվի նկատմամբ:

4. Չնայած ԱՄՆ ցուցիչների հայտնաբերմանը՝ համաձայն սույն բաժնի ենթապարբերություն F (1)-ի՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից չի պահանջվում դիտարկել հաշիվը որպես ԱՄՆ Հաշիվ, եթե.

ա) երբ Հաշվետիրոջ մասին տեղեկությունները միանշանակորեն ցույց են տալիս **ԱՄՆ ծննդավայր**, Հայաստանի Հանրապետության Հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ձեռք է բերում, կամ նախապես ստուգել և պահում է գրանցումներ հետևյալի մասին.

(1) Ինքնավկայական, որ Հաշվետերը ո՛չ ԱՄՆ քաղաքացի է, ո՛չ էլ ԱՄՆ ռեզիդենտ հարկային նպատակների համար (ինչը կարող է լինել ՆԵԾ-ի W-8 Ձևով կամ որևէ այլ նման համաձայնեցված ձևով),

(2) Ոչ ԱՄՆ անձնագիր կամ կառավարության տրամադրած այլ վկայական, որը վկայում է Հաշվետիրոջ՝ ԱՄՆ-ն չհանդիսացող որևէ այլ երկրի քաղաքացիությունը, **և**

(3) Միացյալ Նահանգների քաղաքացիությունը կորցնելու մասին՝ Հաշվետիրոջ վկայականը կամ էլ ողջամիտ բացատրությունը.

ա) չնայած ԱՄՆ քաղաքացիությունից հրաժարվելը՝ Հաշվետիրոջ՝ այդպիսի վկայական չունենալու պատճառի մասին, **կամ**

բ) ծնվելուց հետո Հաշվետիրոջ կողմից՝ ԱՄՆ քաղաքացիություն չստանալու պատճառի մասին:

բ) Երբ Հաշվետիրոջ մասին տեղեկություններում կան **ներկա ԱՄՆ փոստային կամ բնակության հասցե, կամ մեկ կամ ավելի ԱՄՆ հեռախոսային համարներ, որոնք հաշվին առնչվող միակ հեռախոսային համարներն են**, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ձեռք է բերում, կամ նախապես ստուգել և պահում է գրանցումներ հետևյալի

մասին.

(1) Ինքնավկայական, որ Հաշվետերը ո՛չ ԱՄՆ քաղաքացի է, ո՛չ էլ ԱՄՆ ռեզիդենտ հարկային նպատակների համար (ինչը կարող է լինել ՆԵԾ-ի W-8 Ձևով կամ որևէ այլ նման համաձայնեցված ձևով), **և**

(2) Փաստացիորեն հաստատված վկայություն, ինչպես սահմանված է սույն Հավելված I-ի բաժին VI-ի Դ պարբերությունում, որը հաստատում է Հաշվետիրոջ Ոչ-ԱՄՆ կարգավիճակը:

գ) Երբ Հաշվետիրոջ տեղեկությունները պարունակում են **բազմակի վճարման հանձնարարականներ՝ փոխանցել միջոցները Միացյալ Նահանգներում սպասարկվող հաշվի**, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ձեռք է բերում, կամ նախապես ստուգել և պահում է գրանցումներ հետևյալի մասին.

(1) Ինքնավկայական, որ Հաշվետերը ո՛չ ԱՄՆ քաղաքացի է, ո՛չ էլ ԱՄՆ ռեզիդենտ հարկային նպատակների համար (ինչը կարող է լինել ՆԵԾ-ի W-8 Ձևով կամ որևէ այլ նման համաձայնեցված ձևով), **և**

(2) Փաստացիորեն հաստատված վկայություն, ինչպես սահմանված է սույն Հավելված I-ի բաժին VI-ի Դ պարբերությունում, որը հաստատում է Հաշվետիրոջ Ոչ-ԱՄՆ կարգավիճակը:

դ) Երբ Հաշվետիրոջ տեղեկությունները պարունակում են **ներկայումս ուժի մեջ գտնվող լիազորագիր կամ ստորագրելու լիազորություն՝ փրված ԱՄՆ հասցե ունեցող անձի, ունեն «ի խնամքի» կամ «Պահել փոստը» հասցե, որը փվյալ հաշվետիրոջ միակ բացահայտված հասցեն է, կամ ունեն մեկ կամ ավելի ԱՄՆ հեռախոսահամարներ (եթե ոչ-ԱՄՆ հեռախոսահամարը նույնպես առնչվում է այդ հաշվին)**, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ձեռք է բերում, կամ նախապես ստուգել և պահում է գրանցումներ հետևյալի մասին.

(1) Ինքնավայազրում, որ Հաշվետերը ո՛չ ԱՄՆ քաղաքացի է, ո՛չ էլ ԱՄՆ ռեզիդենտ հարկային նպատակների համար (ինչը կարող է լինել ՆԵԾ-ի W-8 Ձևով կամ որևէ այլ նման համաձայնեցված ձևով),
կամ

(2) Փաստացիորեն հաստատված վկայություն, ինչպես սահմանված է սույն Հավելված I-ի բաժին VI-ի Դ պարբերությունում, որը հաստատում է Հաշվետիրոջ Ոչ-ԱՄՆ կարգավիճակը:

9. Լրացուցիչ ընթացակարգեր, որոնք կիրառելի են Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվների համար, որոնք Փոքր արժեքով հաշիվներ են

1. Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվների ստուգումը պետք է ավարտվի մինչև 2016 թ. հունիսի 30-ը:

2. Եթե լինեն հանգամանքների փոփոխություններ Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվների վերաբերյալ, որոնք Փոքր արժեքով հաշիվներ են, որոնք հանգեցնում են սույն բաժնի Բ(1) ենթապարբերությունում նկարագրված մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչների կիրառմանն այդ հաշիվին, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ, եթե չի կիրառվում սույն բաժնի Բ(4) ենթապարբերությունը:

3. Բացառությամբ սույն բաժնի Ա(4) ենթապարբերությունում նկարագրված Ավանդային հաշիվների՝ ցանկացած Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվ, որը սույն բաժնով ճանաչվել է ԱՄՆ հաշիվ, դիտարկվում է որպես ԱՄՆ հաշիվ բոլոր հետագա տարիների ընթացքում, եթե Հաշվետերը չի դադարում լինել Նախատեսված ԱՄՆ անձ:

7. Ընդլայնված ստուգման ընթացակարգեր Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվների համար, որոնք ունեն 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը գերազանցող հաշվեկշիռ կամ արժեք 2014 թ. հունիս 30-ի կամ 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի կամ որևէ հաջորդ տարվա դրությամբ («Բարձր արժեքով հաշիվներ»)

1. **Փաստաթղթերի էլեկտրոնային որոնում:** Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ստուգի Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության ունեցած էլեկտրոնային ճանապարհով որոնելի տվյալները՝ սույն բաժնի F(1) ենթապարբերությունում նկարագրված ԱՄՆ ցուցիչներից որևէ մեկը գտնելու նպատակով:

2. **Թղթային փաստաթղթերի որոնում:** Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության էլեկտրոնային ձևով որոնելի տվյալների բազաները ներառում են սույն բաժնի F(3) ենթապարբերությունում նկարագրված ոլորտները և ամրագրում են այնտեղ նկարագրված բոլոր տեղեկությունները, ապա հետագա թղթային փաստաթղթերի որոնում չի պահանջվում: Եթե էլեկտրոնային տվյալների բազան չի ներառում այդ բոլոր տեղեկությունները, ապա Բարձր արժեքով հաշվի համար Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ստուգի նաև ներկա հաճախորդի հիմնական գործը, և ներկա հաճախորդի հիմնական գործում չգտնելու պարագայում՝ հետևյալ փաստաթղթերը, որոնք առնչվում են հաշվին և ստացվել են Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության կողմից վերջին հինգ տարվա ընթացքում՝ սույն բաժնի F(1) ենթապարբերությունում նկարագրված որևէ ԱՄՆ ցուցիչի համար.

ա) Հաշվի մասին հավաքված ամենավերջին փաստաթղթային ապացույցները,

բ) Հաշվի բացման ամենավերջին պայմանագիրը կամ փաստաթղթերը,

գ) Ամենավերջին փաստաթղթերը, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ստացել է ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերով կամ այլ կանոնակարգիչ նպատակների համար,

դ) Ներկայումս ուժի մեջ գտնվող որևէ լիազորագիր կամ ստորագրելու լիազորություն, և

ե) Ներկայումս ուժի մեջ գտնվող՝ բազմակի վճարման հանձնարարական:

3. **Բացառություն, երբ տվյալների բազան պարունակում է բավականաչափ տեղեկություններ:** Հայաստանի

Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից չի պահանջվում իրականացնել թղթային փաստաթղթերի որոնում, ինչպես դա ներկայացված է սույն բաժնի Դ(2) ենթապարբերությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության էլեկտրոնային ձևով որոնելի տեղեկությունները ներառում են հետևյալը.

ա) Հաշվետիրոջ քաղաքացիությունը կամ ռեզիդենտի կարգավիճակը,

բ) Հաշվետիրոջ բնակության վայրի հասցեն և փոստային հասցեն, որոնք ներկայումս գտնվում են Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության ունեցած գործում,

գ) Հաշվետիրոջ հեռախոսի համար(ներ)ը, որոնք ներկայումս գտնվում են (եթե այդպիսիք կան) Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության ունեցած գործում,

դ) Արդյոք կա բազմակի վճարման հանձնարարականներ հաշվում եղած միջոցներն այլ հաշվի փոխանցելու մասին (Հայաստանի Հանրապետության Հաշվետու ֆինանսական հաստատության մեկ այլ մասնաճյուղի կամ այլ ֆինանսական հաստատության հաշվի),

ե) Արդյոք կա Հաշվետիրոջ ներկայիս «ի-խնամքի» հասցե կամ "պահել փոստը» հասցե, և

զ) Արդյոք հաշվի համար կա որեւէ լիազորագիր կամ ստորագրման լիազորություն:

4. **Հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարչի հարցումը փաստացի գիտելիքների մասին:** Բացի վերոհիշյալ

փաստաթղթերի էլեկտրոնային ու թղթային որոնումներից, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ԱՄՆ հաշիվ դիտարկի ցանկացած Բարձր արժեքով հաշիվ, որը փոխանցված է հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարչին (ներառյալ որևէ ֆինանսական հաշիվ, որը ներառված է այդպիսի Բարձր արժեքով հաշվի մեջ),

Եթե հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարիչը փաստացի տեղեկություններ ունի, որ Հաշվետերը Նախատեսված ԱՄՆ անձ է:

5. **ԱՄՆ ցուցիչներ գտնելու հետևանքը**

ա) Եթե վերոհիշյալ Բարձր արժեքով հաշիվների ընդլայնված ստուգման ժամանակ չի հայտնաբերվում սույն բաժնի Բ(1) ենթապարբերությունում թվարկած ԱՄՆ ցուցիչներից ոչ մեկը, և հաշիվը չի ճանաչվում որպես Նախատեսված ԱՄՆ անձին պատկանող՝ համաձայն սույն բաժնի Դ(4) ենթապարբերության, ապա ոչ մի հետագա գործողություն չի պահանջվում, մինչև չլինի հանգամանքների փոփոխություն, որը հանգեցնում է մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչների առնչությանն այդ հաշիվին:

բ) Եթե վերոհիշյալ Բարձր արժեքով հաշիվների ընդլայնված ստուգման ժամանակ հայտնաբերվում է սույն բաժնի Բ(1) թվարկած ԱՄՆ ցուցիչներից որևէ մեկը, կամ եթե տեղի է ունենում հանգամանքների հետագա փոփոխություն, որը հանգեցնում է մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչների առնչությանն այդ հաշիվին, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ, եթե չի որոշում կիրառել սույն բաժնի Բ(4) ենթապարբերությունը, և այդ ենթապարբերության բացառություններից մեկը չի վերաբերում այդ հաշիվին:

գ) Բացի սույն բաժնի Ա(4) ենթապարբերությունում նկարագրված Ավանդային հաշիվներից՝ որևէ Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվ, որը համաձայն սույն բաժնի բացահայտվել է որպես ԱՄՆ Հաշիվ, քոլոր հետագա տարիներին պետք է դիտել որպես ԱՄՆ-Հաշիվ, քանի դեռ Հաշվետերը չի դադարի ԱՄՆ Նախատեսված անձ լինելուց:

Ե. **Լրացուցիչ ընթացակարգեր, որ կիրառելի են Բարձր արժեքով հաշիվների համար**

1. Եթե Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվը Բարձր արժեքով հաշիվ է 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական

հաստատությունը պետք է ավարտի սույն բաժնի Դ պարբերությունում նկարագրված ընդլայնված ստուգման ընթացակարգերն այդպիսի հաշվի նկատմամբ մինչև 2015 թ. հունիսի 30-ը: Եթե այդ ստուգման հիման վրա այդպիսի հաշիվը ճանաչվում է ԱՄՆ հաշիվ 2014 թ. դեկտեմբերին կամ դրանից առաջ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է հաշվետվություն տա այդպիսի հաշվի պահանջված տեղեկությունների մասին 2014 թ. համար հաշվի մասին առաջին հաշվետվության մեջ և դրանից հետո ամենամյա կարգով: Եթե հաշիվը ճանաչվում է ԱՄՆ հաշիվ 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո և 2015 թ. հունիսի 30-ին կամ դրանից առաջ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից չի պահանջվում հաշվետվություն տալ այդպիսի հաշվի մասին 2014 թ. համար, սակայն այն պետք է հաշվետվություն տա այդ հաշվի մասին դրանից հետո ամենամյա կարգով:

2. Եթե Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվը Բարձր արժեքով հաշիվ չէ 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, սակայն դառնում է Բարձր արժեքով հաշիվ 2015 թ. վերջին օրը կամ որևէ հաջորդ օրացուցային օր, ապա Հայաստանի Հանրապետության Հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ավարտի սույն բաժնի Դ պարբերությունում նկարագրված ընդլայնված ստուգման ընթացակարգերն այդպիսի հաշվի նկատմամբ՝ դրա Բարձր արժեքով հաշիվ դառնալու տարվա վերջին օրացուցային օրվանից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Եթե այդ ստուգման հիման վրա այդպիսի հաշիվը բացահայտվում է ԱՄՆ հաշիվ 2014 թ. դեկտեմբերին կամ դրանից առաջ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է հաշվետվություն տա այդպիսի հաշվի պահանջված տեղեկությունների մասին այն տարվա համար, երբ այն ճանաչվել է ԱՄՆ հաշիվ և հետագա տարիներին ամենամյա կարգով, եթե Հաշվետերը չի դադարում Նախատեսված ԱՄՆ անձ լինել:

3. Երբ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը Բարձր արժեքով հաշվի նկատմամբ կիրառում է սույն բաժնի Դ պարբերությունում նկարագրված ընդլայնված ստուգման ընթացակարգերը, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից չի պահանջվում վերակիրառել այդ ընթացակարգերը՝ բացառությամբ հարաբերությունների

կառավարչի հարցման դեպքից՝ նկարագրված սույն բաժնի Դ(4) պարբերությունում, այդ նույն Բարձր արժեքով հաշվի նկատմամբ հետագա բոլոր տարիների համար:

4. Եթե տեղի է ունենում Բարձր արժեքով հաշվին վերաբերող հանգամանքների փոփոխություն, որը հանգեցնում է սույն բաժնի Բ(1) ենթապարբերությունում նկարագրված մեկ կամ ավելի ԱՄՆ ցուցիչների սույն հաշվին առնչվելուն, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ, եթե չի որոշում կիրարկել սույն բաժնի Բ(4) ենթապարբերությունը և այդ ենթապարբերության բացառություններից մեկը կիրառելի է այդ հաշվի նկատմամբ:

5. Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է կիրարկի ընթացակարգեր, որպեսզի ապահովի, որ հարաբերությունների կառավարիչը հայտնաբերի հաշվի հանգամանքներում տեղի ունեցած ցանկացած փոփոխություն: Օրինակ՝ եթե հարաբերությունների կառավարիչը տեղեկացվել է, որ Հաշվետերը նոր հասցե ունի Միացյալ Նահանգներում, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից պահանջվում է դիտարկել նոր հասցեն որպես հանգամանքների փոփոխություն և, եթե այն որոշում է կիրարկել սույն բաժնի Բ(4) ենթապարբերությունը, նրանից պահանջվում է Հաշվետիրոջից ստանալ համապատասխան փաստաթղթերը:

2. **Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) անհատական հաշիվներ, որոնք փաստաթղթավորված են որոշակի այլ նպատակների համար:** Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից, որը նախկինում Հաշվետիրոջից փաստաթղթեր է ստացել, որպեսզի պարզի Հաշվետիրոջ ո՛չ ԱՄՆ քաղաքացի, ո՛չ էլ ԱՄՆ ռեզիդենտ կարգավիճակը, որպեսզի կատարի իր պարտավորությունները՝ ՆԵԾ-ի հետ որակավորված միջնորդի, կամ պահումներ անելու օտարերկրյա ընկերակցության, կամ պահումներ անելու օտարերկրյա հավատարմագրային պայմանագրի շրջանակներում, կամ կատարելու իր պարտավորությունները համաձայն Միացյալ Նահանգների օրենսգրքի Գլուխ 26-ի բաժին 61-ի, ապա չի պահանջվում կատարել սույն բաժնի Բ(1) ենթապարբերությունում նկարագրված ընթացակարգերը Փոքր արժեքով հաշիվների նկատմամբ կամ սույն բաժնի Դ(1)-ից մինչև Դ(3) ենթապարբերությունները Բարձր

արժեքով հաշիվների նկատմամբ:

III. **Նոր անհատական հաշիվներ:** Հետևյալ կանոններն ու ընթացակարգերը կիրառվում են անհատների՝ 2014 թ. հուլիսի 1-ին կամ դրանից հետո ունեցած և բացված («Նոր անհատական հաշիվներ») ֆինանսական հաշիվներում ԱՄՆ Հաշիվները բացահայտելու նկատառումով:

Ա. Հաշիվներ, որոնք չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ: Եթե Հայաստանի

Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն այլ բան չի որոշում կամ բոլոր Նոր անհատական հաշիվների, կամ առանձին, այդպիսի հաշիվների որևէ հստակորեն պարզված խմբի համար, հետևյալ Նոր անհատական հաշիվները չի պահանջվում ստուգել, նույնականացնել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ որպես ԱՄՆ հաշիվներ.

1. Ավանդային հաշիվ, եթե դրա հաշվեկշիռը չի գերազանցում 50.000 ԱՄՆ դոլարը որևէ օրացուցային տարվա վերջում:

2. Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագիր, եթե դրա կանխիկ արժեքը չի գերազանցում 50.000 ԱՄՆ դոլարը որևէ օրացուցային տարվա վերջում:

Բ. Այլ Նոր անհատական հաշիվներ: Նոր անհատական հաշիվների համար, որոնք նկարագրված չեն սույն բաժնի Ա պարբերությունում, հաշիվը բացելիս (կամ 90 օրվա ընթացքում այն օրացուցային տարվա ավարտից հետո, որի ընթացքում այս հաշիվը դադարել է նկարագրված լինել սույն բաժնի Ա պարբերությունում), Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է ստանա ինքնավկայագրում, որ կարող է լինել հաշիվը բացելու փաստաթղթերի մաս, որը թույլ է տալիս Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությանը որոշել՝ արդյոք Հաշվետուները ռեզիդենտ է Միացյալ Նահանգներում հարկային նպատակներով (այս նպատակի համար, ԱՄՆ քաղաքացին համարվում է ռեզիդենտ Միացյալ Նահանգներում հարկային նպատակների համար, նույնիսկ եթե Հաշվետուները նաև այլ երկրի հարկային ռեզիդենտ է) և հաստատում է այդպիսի ինքնավկայագրման ողջամտությունը՝ հիմնվելով այն տեղեկությունների վրա, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ստացել է այդ հաշիվը բացելու անուշոթյամբ, ներառյալ՝ փաստաթղթերը, որոնք հավաքվել են համաձայն ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերի:

1. Եթե ինքնավկայագրումը հաստատում է, որ Հաշվետուները

ռեզիդենտ է Միացյալ Նահանգներում հարկային նպատակների համար, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ և ստանա ինքնավկայագրում, որը ներառում է Հաշվետիրոջ ԱՄՆ ՀՀՀ-ն (որը կարող է լինել ՆԵԾ W-9 Ձևը կամ այլ նման համաձայնեցված ձև):

2. Եթե Նոր անհատական հաշվի նկատմամբ առկա է հանգամանքների փոփոխություն, որի հետևանքով Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը տեղյակ է, կամ պատճառ ունի ենթադրելու, որ բուն ինքնավկայագրումը ոչ ճիշտ կամ անվստահելի է, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը չի կարող վստահել բուն ինքնավկայագրին և պետք է ստանա վավեր ինքնավկայագիր, որը ԱՄՆ հարկային նպատակների համար սահմանում է թե՛ արդյոք Հաշվետերը ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է: Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն ի վիճակի չէ ստանալու վավեր ինքնավկայագիր, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես Համաձայնություն չտրամադրած ԱՄՆ հաշիվ:

IV. **Կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող)**

հաշիվներ: Հետևյալ կանոններն ու ընթացակարգերը կիրառվում են կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվներում («Կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվներ») ԱՄՆ հաշիվներ և Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությունների կողմից սպասարկվող հաշիվներ նույնականացնելու նկատառումով:

Ա. **Կազմակերպությունների հաշիվներ, որոնք չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ:** Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն այլ բան չի որոշում բոլոր կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների, կամ առանձին, այդպիսի հաշիվների որևէ հստակորեն պարզված խմբի համար, ապա կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշվի համար, որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ որպես ԱՄՆ հաշիվներ, քանի դեռ այդ հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի

գերազանցել 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը:

Բ. Ստուգման ենթակա կազմակերպությունների հաշիվներ:

Կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվը, որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը գերազանցում է 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, և կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվը, որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, սակայն որի հաշվեկշիռը կամ արժեքը գերազանցում է 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը 2015 թ. վերջին օրվա կամ որևէ հաջորդող օրացուցային տարվա դրությամբ, պետք է ստուգվի սույն բաժնի Դ պարբերությունում նախատեսված ընթացակարգի համաձայն:

Գ. Կազմակերպությունների հաշիվներ, որոնք պահանջվում է ստուգել:

Սույն բաժնի Բ պարբերությունում նկարագրված կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների առումով՝ միայն այն հաշիվները, որոնք պատկանում են մեկ կամ ավելի կազմակերպությունների, որոնք Նախատեսված ԱՄՆ անձ են, կամ մեկ կամ ավելի Հսկող անձանցով Պասիվ ՕՈՖԿ-ների, դիտարկվում են որպես ԱՄՆ հաշիվներ: Բացի այդ, Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությունների սպասարկած հաշիվները դիտարկվում են որպես հաշիվներ, որոնց համար պահանջվում է հաշվետվություն տալ համախառն վճարումների համար՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի:

Դ. Ստուգման ընթացակարգեր հաշվետվություն պահանջող կազմակերպությունների հաշիվներ բացահայտելու համար:

Սույն բաժնի Բ պարբերությունում նկարագրված կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների համար Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է կիրառի հետևյալ ստուգման ընթացակարգերը՝ պարզելու համար՝ արդյոք հաշիվը պատկանում է մեկ կամ ավելի Նախատեսված ԱՄՆ անձի, մեկ կամ ավելի Հսկող անձով Պասիվ ՕՈՖԿ-ների, որոնք ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ են, թե Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություններին:

1. **Պարզել՝ արդյոք կազմակերպությունը Նախատեսված ԱՄՆ անձ է:**

ա) Ստուգել տեղեկությունները, որոնք ստացվել են կանոնակարգման կամ հաճախորդների հետ հարաբերությունների նպատակներով (ներառյալ՝ ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերով ստացված

տեղեկությունները), պարզելու համար՝ արդյոք այդ տեղեկությունները ցույց են տալիս, որ Հաշվետերը ԱՄՆ անձ է: Այդ նպատակով, տեղեկությունները, որոնք ցույց են տալիս, որ Հաշվետերն ԱՄՆ անձ է, ներառում են ԱՄՆ-ում գտնվող ընկերություն կամ կազմակերպություն, կամ ԱՄՆ-ում գտնվող հասցե:

բ) Եթե տեղեկությունները ցույց են տալիս, որ Հաշվետերը ԱՄՆ անձ է, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդ հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ, եթե Հաշվետիրոջից ինքնավկայագրում չի ստացվել (որը կարող է լինել ՆԵԾ W-8 կամ W-9 Ձևով կամ այլ նման համաձայնեցված ձևով), կամ հիմնվելով իր տրամադրության տակ գտնող կամ հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկությունների հիման վրա ողջամտորեն որոշի, որ Հաշվետերը Նախատեսված ԱՄՆ անձ չէ:

2. **Որոշել՝ արդյոք ոչ-ԱՄՆ կազմակերպությունը Ֆինանսական հաստատություն է**

ա) Ստուգել տեղեկությունները, որոնք ստացվել են կանոնակարգման կամ հաճախորդների հետ հարաբերությունների նպատակներով (ներառյալ՝ ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերով ստացված տեղեկությունները), պարզելու համար՝ արդյոք այդ տեղեկությունները ցույց են տալիս, որ Հաշվետերը Ֆինանսական հաստատություն է:

բ) Եթե տեղեկությունները ցույց են տալիս, որ Հաշվետերը Ֆինանսական հաստատություն է, կամ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ճշտում է Հաշվետիրոջ Համաշխարհային միջնորդական հաշվառման համարը՝ հրապարակված ՆԵԾ-ի ՕՖՀ ցուցակում, ապա այդ հաշիվը ԱՄՆ հաշիվ չէ:

3. **Որոշել՝ արդյոք Ֆինանսական հաստատությունը Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն է, որին արված վճարումները ենթակա են ամփոփ հաշվետվության՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի պահանջներին**

ա) Համաձայն սույն բաժնի Դ(3)(բ) ենթապարբերության՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական

հաստատությունը կարող է որոշել, որ Հաշվետուները Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն է կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ողջամտորեն որոշում է, որ Հաշվետուներն ունի նման կարգավիճակ՝ հիմնվելով ՆԵԾ-ի ՕՖՀ ցուցակում հրապարակված Հաշվետիրոջ Համաշխարհային միջնորդական հաշվառման համարի կամ այլ տեղեկությունների վրա, որոնք հրապարակայնորեն հասանելի կամ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության տրամադրության տակ են: Այդ դեպքում հաշվի համար ոչ մի լրացուցիչ ստուգում, բացահայտում կամ հաշվետվություն չի պահանջվում:

բ) Եթե Հաշվետուները Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն է կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն, որը ՆԵԾ-ը դիտարկում է որպես Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն, ապա այդ հաշիվն ԱՄՆ հաշիվ չէ, սակայն Հաշվետիրոջը կատարված վճարումների մասին պետք է հաշվետվություն ներկայացվի՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի պահանջների:

գ) Եթե Հաշվետուները Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն չէ, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի Հաշվետիրոջը որպես Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն, որին կատարված վճարումները ենթակա են հաշվետվության՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը.

(1) Չի ստանում Հաշվետիրոջից ինքնավկայագրում (որը կարող է լինել ՆԵԾ W-8 Ձևը կամ նման համաձայնեցված ձև), որ դա վկայագրված համապատասխանող համարվող ՕՖՀ է կամ ազատված շահառու սեփականատեր է, ինչպես այդ եզրույթները սահմանված են ԱՄՆ Գանձապետարանի

համապատասխան կանոնակարգում, **կամ**

(2) Ինչ վերաբերվում է մասնակից ՕՖՀ-ի կամ գրանցված՝ պահանջներին համապատասխանող ՕՖՀ-ին, ճշտվում է Հաշվետիրոջ Համաշխարհային միջնորդական հաշվառման համարը ՆԵԾ-ի հրապարակած ՕՖՀ-երի ցուցակում:

4. Որոշել՝ արդյոք ՕՈՖԿ-ի սպասարկած հաշիվն ԱՄՆ հաշիվ է:

Կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշվի Հաշվետիրոջ համար, որը չի բացահայտվել ոչ որպես ԱՄՆ անձ, և ոչ էլ Ֆինանսական հաստատություն, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է պարզի (i) արդյոք Հաշվետերն ունի Հսկող անձինք, (ii) արդյոք Հաշվետերը Պասիվ ՕՈՖԿ է, և (iii) արդյոք Հաշվետիրոջ Հսկող անձանցից որևէ մեկն ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է: Այս ամենը որոշելիս Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է առաջնորդվի սույն բաժնի Դ(4)-ից մինչև Դ(4)(ա) ենթապարբերությունում տրված հրահանգներով՝ տվյալ հանգամանքներում առավել հարմար հերթականությամբ:

ա) Հաշվետիրոջ Հսկող անձանց որոշելու նպատակների համար Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է ապավինել ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերով հավաքված և պահպանված տեղեկություններին:

բ) Որպեսզի որոշի՝ արդյոք Հաշվետերը Պասիվ ՕՈՖԿ է, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է Հաշվետիրոջից ստանա ինքնավկայագրում (որը կարող է լինել ՆԵԾ W-8 կամ W-9 Ձևով կամ նման համաձայնեցված ձևով)՝ նրա կարգավիճակը պարզելու համար, եթե չունի իր տրամադրության տակ կամ հրապարակայնորեն հասանելի աղբյուրից տեղեկություններ, որոնց վրա հիմնվելով կարող է ողջամտորեն որոշել, որ Հաշվետերը Ակտիվ ՕՈՖԿ է:

գ) Որպեսզի որոշի՝ արդյոք Պասիվ ՕՈՖԿ-ի Հսկող անձը ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է հարկային նպատակների համար, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է ապավինել:

(1) ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերով հավաքված և պահպանված տեղեկություններին կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշվի դեպքում, որը պատկանում է մեկ կամ ավելի ՕՈՖԿ-ի, որի հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը, **կամ**

(2) Ինքնավկայագրում (որը կարող է լինել ՆԵԾ W-8 կամ W-9 Ձևով կամ նման համաձայնեցված ձևով) Հաշվետիրոջից կամ այդպիսի Հսկող անձից կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշվի դեպքում, որը պատկանում է մեկ կամ ավելի ՕՈՖԿ-ի, որի հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը գերազանցում է 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը:

դ) Եթե Պասիվ ՕՈՖԿ-ի որևէ Հսկող անձ ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է, ապա հաշիվը դիտարկվում է որպես ԱՄՆ հաշիվ:

Ե. Կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների նկատմամբ կիրառելի ստուգումների և լրացուցիչ ընթացակարգերի ժամկետները

1. Կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների ստուգումը, որոնց հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը գերազանցում է 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիս 30-ի դրությամբ պետք է ավարտվի մինչև 2016 թ. հունիսի 30-ը:

2. Կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների ստուգումը, որոնց հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքը չի գերազանցում 250.000 ԱՄՆ դոլարը 2014 թ. հունիս 30-ի դրությամբ, սակայն գերազանցում է 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը 2015 թ. դեկտեմբերի 31-ի կամ որևէ հաջորդ տարվա դրությամբ, պետք է ավարտվի հաշվի հաշվեկշիռի կամ արժեքի՝ 1.000.000 ԱՄՆ դոլարը գերազանցելու օրացուցային տարվա վերջին օրից հետո վեց ամսվա ընթացքում:

3. Եթե կազմակերպության Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշվի մասին լինի հանգամանքների փոփոխություն, որը դրդի Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությանը ենթադրելու կամ պատճառ ունենալ ենթադրելու,

որ, ինքնավկայագրումը կամ հաշվի հետ առնչվող այլ փաստաթուղթ ոչ ճիշտ կամ անվստահելի է, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է կրկին որոշի հաշվի կարգավիճակը՝ համաձայն սույն բաժնի Դ պարբերությունում սահմանված ընթացակարգերի:

V. Նոր կազմակերպությունների հաշիվներ: Հետևյալ կանոններն ու ընթացակարգերը կիրառվում են 2014 թ. հուլիսի 1-ին կամ հետո կազմակերպությունների ունեցած և բացած ֆինանսական հաշիվներում («Նոր կազմակերպությունների հաշիվներ») ԱՄՆ հաշիվների և Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությունների կողմից սպասարկվող հաշիվների բացահայտման նկատմամբ:

Ա. Կազմակերպությունների հաշիվներ, որոնք չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ: Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն այլ կերպ չի որոշում՝ բոլոր Նոր կազմակերպությունների հաշիվների նկատմամբ կամ առանձին, այդպիսի հաշիվների որևէ հստակ առանձնացված խմբի նկատմամբ, Նոր կազմակերպության հաշիվ դիտարկված վարկային քարտի հաշիվը կամ շրջանառու վարկային միջոցը չի պահանջվում ստուգել, բացահայտել կամ դրանց մասին հաշվետվություն տալ՝ պայմանով, որ այդպիսի հաշիվ սպասարկող Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կիրառում է այնպիսի քաղաքականություն և ընթացակարգեր, որոնք կանխում են Հաշվետիրոջը 50.000 ԱՄՆ դոլարը գերազանցող պարտքով հաշվեկշիռը:

Բ. Այլ նոր կազմակերպությունների հաշիվներ: Սույն բաժնի Ա պարբերությունում չնկարագրված Նոր կազմակերպությունների հաշիվների նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է որոշի՝ արդյոք Հաշվետերը հանդիսանում է. (i) Նախատեսված ԱՄՆ անձ, (ii) Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն, (iii) մասնակից ՕՖՀ, համապատասխանող համարվող ՕՖՀ, կամ ազատված շահառու սեփականատեր, ինչպես այդ եզրույթները սահմանված են ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգերում, կամ (iv) Ակտիվ ՕՈՖԿ կամ Պասիվ ՕՈՖԿ:

1. Համաձայն սույն բաժնի Բ(2) ենթապարբերության՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է որոշել, որ Հաշվետերն Ակտիվ ՕՈՖԿ է,

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն է, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ողջամտորեն որոշում է, որ Հաշվետերն այդպիսի կարգավիճակ ունի՝ հիմնվելով Հաշվետիրոջ Համաշխարհային միջնորդական հաշվառման համարի և այլ տեղեկությունների վրա, որոնք հրապարակայնորեն հասանելի են կամ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության տրամադրության տակ են, և կիրառելի են:

2. Եթե Հաշվետերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն է, որին ՆԵԾ-ը դիտարկում է որպես Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն, ապա հաշիվը ԱՄՆ հաշիվ չէ, սակայն Հաշվետիրոջը կատարված վճարումների մասին պետք է հաշվետվություն տալ՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի պահանջներին:

3. Բոլոր այլ դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է Հաշվետիրոջից ստանա ինքնավկայագրում, որպեսզի պարզի նրա կարգավիճակը: Հիմնվելով ինքնավկայագրման վրա՝ կիրառվում են հետևյալ կանոնները.

ա) Եթե Հաշվետերը **Նախատեսված ԱՄՆ անձ** է, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ:

բ) Եթե Հաշվետերը **Պասիվ ՕՈՖԿ** է, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է բացահայտի Հսկող անձանց համաձայն ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգերի և պետք է որոշի՝ արդյոք որևէ այդպիսի անձանցից որևէ մեկն ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է՝ հիմնվելով Հաշվետիրոջ կամ այդ անձի տրամադրած ինքնավկայագրման վրա: Եթե այդ անձանցից որևէ մեկն ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ է, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է դիտարկի այդպիսի հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշիվ:

գ) Եթե Հաշվետերը հանդիսանում է. (i) Նախատեսված

ԱՄՆ անձ, որը Նախատեսված ԱՄՆ անձ չէ, (ii) համաձայն սույն բաժնի P(3)(դ) ենթապարբերության, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն, (iii) մասնակից ՕՖՀ, համապատասխանող համարվող ՕՖՀ, կամ ազատված շահառու սեփականատեր, համաձայն այդ եզրույթների ըստ էության սահմանմանը ԱՄՆ Գանձապետարանի կանոնակարգերում, կամ (iv) Ակտիվ ՕՈՖԿ, կամ (v) Պասիվ ՕՈՖԿ, որի Հսկող անձանցից ոչ մեկն ԱՄՆ քաղաքացի կամ ռեզիդենտ չէ, ապա այդ հաշիվն ԱՄՆ հաշիվ չէ, և այդ հաշվի նկատմամբ հաշվետվություն չի պահանջվում:

դ) Եթե Հաշվետերը Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն է (ներառյալ՝ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հաստատություն կամ այլ Գործընկեր երկրի ֆինանսական հաստատություն, որը ՆԵՇ-ը դիտարկում է որպես Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատություն), ապա այդ հաշիվն ԱՄՆ հաշիվ չէ, սակայն Հաշվետիրոջը կատարված վճարումների մասին պետք է հաշվետվություն տրվի՝ համաձայն ՕՖՀ Համաձայնագրի պահանջներին:

VI. **Հատուկ կանոններ և սահմանումներ:** Հետևյալ լրացուցիչ կանոններն ու սահմանումները կիրառվում են վերոհիշյալ վիճակի գնահատման ընթացակարգերը կիրարկելիս.

Ա. **Վստահում ինքնավկայագրմանն ու փաստաթղթային ապացույցներին:** Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է չվստահել ինքնավկայագրմանը կամ փաստաթղթային ապացույցներին, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը գիտի կամ պատճառ ունի իմանալու, որ ինքնավկայագրումը կամ փաստաթղթային ապացույցները ոչ ճիշտ կամ անվստահելի են:

Բ. **Սահմանումներ:** Հետևյալ սահմանումները կիրառվում են սույն Հավելված I-ի նպատակների համար:

1. **ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգեր:** «ՓԼԱՖ/ՃԲՀ ընթացակարգեր» նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության կողմից հաճախորդի վիճակի գնահատման ընթացակարգեր՝ համաձայն Հայաստանի

Հանրապետության փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի կամ այլ նման պահանջերի, որոնց այդպիսի Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը ենթարկվում է:

2. **ՕՈՖԿ:** «ՕՈՖԿ» նշանակում է որևէ Ոչ-ԱՄՆ կազմակերպություն, որը ՕՖՀ չէ, ինչպես սահմանված է ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգով կամ Կազմակերպություն է, որը նկարագրված է սույն բաժնի Բ(4)(Ժ) ենթապարբերությունում ու նաև ներառում է ցանկացած Ոչ-ԱՄՆ կազմակերպություն, որը հիմնված է Հայաստանի Հանրապետությունում կամ այլ Գործընկեր երկրում, և որը Ֆինանսական հաստատություն չէ:

3. **Պասիվ ՕՈՖԿ:** «Պասիվ ՕՈՖԿ» նշանակում է որևէ ՕՈՖԿ, որը չի հանդիսանում (i) ակտիվ ՕՈՖԿ, կամ (ii) պահում անող օտարերկրյա ընկերակցություն կամ պահում անող օտարերկրյա հավատարմագրային ընկերություն՝ համաձայն ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգերի:

4. **Ակտիվ ՕՈՖԿ:** «Ակտիվ ՕՈՖԿ» նշանակում է որևէ ՕՈՖԿ, որը բավարարում է հետևյալ չափանիշներից որևէ մեկը.

ա) Նախորդ օրացուցային տարվա կամ այլ համապատասխան հաշվետու ժամանակահատվածի համար ՕՈՖԿ-ի համախառն եկամտի 50 տոկոսից պակասը պասիվ եկամուտ է, և նախորդ օրացուցային տարվա կամ այլ համապատասխան հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում ՕՈՖԿ-ի ունեցած ակտիվների 50 տոկոսից պակասն ակտիվներ են, որոնք տալիս են պասիվ եկամուտ կամ պահվում են պասիվ եկամուտ տալու համար:

բ) ՕՈՖԿ-ի բաժնետոմսերը պարբերաբար առևտրի են ներկայացվում արժեթղթերի ձևավորված շուկայում կամ ՕՈՖԿ-ն փոխկապակցված է մի Կազմակերպության, որի բաժնետոմսերը պարբերաբար առևտրի են ներկայացվում արժեթղթերի ձևավորված շուկայում: Սույն համաձայնագրի նպատակների համար, բաժնետոմսերը «պարբերաբար առևտրի են ներկայացվում», եթե կա բաժնետոմսերի շարունակական առևտրի ողջամիտ ծավալ, իսկ «արժեթղթերի ձևավորված շուկա» նշանակում է բորսա,

որը պաշտոնապես ձևավորված է և վերահսկվում է պետական մարմնի կողմից, որտեղ գտնվում է շուկան, և որն ունի բորսայում վաճառվող արժեթղթերի նշանակալի տարեկան ծավալ,

գ) ՕՈՖԿ-ն ստեղծվել է ԱՄՆ տարածքում, և բոլոր վճարման շահառուներն այդ ԱՄՆ տարածքի իրական ռեզիդենտներ են,

դ) ՕՈՖԿ-ն կառավարություն է (բացառությամբ ԱՄՆ կառավարությունը), այդպիսի կառավարության քաղաքական ստորաբաժանում է (որը, կասկածներից խուսափելու համար, ներառում է նահանգ, գավառ, շրջան կամ քաղաքային համայնք), կամ պետական մարմին, որը կատարում է այդպիսի կառավարության կամ նրա քաղաքական ստորաբաժանման գործառույթ, ԱՄՆ տարածքի կառավարություն, միջազգային կազմակերպություն, ոչ-ԱՄՆ կենտրոնական էմիսիոն բանկ կամ Կազմակերպություն, որն ամբողջությամբ պատկանում է վերոհիշյալներից մեկին կամ ավելիին,

ե) Ըստ էության, ՕՈՖԿ ամբողջ գործունեությունը Ֆինանսական հաստատության գործունեությունից տարբերվող առևտրով կամ քիզնեսով զբաղվող մեկ կամ ավելի դուստր ընկերությունների շրջանառու արժեթղթերի սպասարկումն է (ամբողջությամբ կամ մասամբ) կամ նրանց ֆինանսավորում և ծառայություններ մատուցելը՝ վերապահումով, որ ՕՈՖԿ-ն իրավասու չէ այդպիսի կարգավիճակ ունենալ, եթե ՕՈՖԿ-ն գործում է (կամ հանդես է գալիս) որպես ներդրումային ֆոնդ, ինչպես մասնավոր փայամասնակցային ֆոնդը, վենչուրային ֆոնդը, լրացուցիչ ռիսկով ձեռքբերումների ֆոնդը կամ որևէ ներդրումային միջոց, որի նպատակն է ձեռք բերել կամ ֆինանսավորել ընկերություններ, իսկ հետո ներդրումային նպատակներով ունենալ բաժնեմաս այդ ընկերություններում,

զ) ՕՈՖԿ-ն դեռևս գործունեություն չի իրականացնում և չունի գործունեության պատմություն, սակայն կապիտալ է ներդնում ակտիվների մեջ՝ Ֆինանսական հաստատության գործունեություն չհանդիսացող գործունեություն իրականացնելու մտադրությամբ՝ պայմանով, որ ՕՈՖԿ-ի

վրա չի կիրառվի սույն բացառությունը ՕՈՖԿ-ի սկզբնական կազմավորումից հետո 24 ամսվա ավարտից հետո,

է) ՕՈՖԿ-ն վերջին հինգ տարվա ընթացքում չի եղել Ֆինանսական հաստատություն և իր ակտիվները լուծարելու գործընթացի մեջ է կամ վերակազմակերպվում է՝ մտադրություն ունենալով շարունակելու կամ վերսկսելու գործունեություն, որը Ֆինանսական հաստատության գործունեություն չէ,

ը) ՕՈՖԿ-ն սկզբնապես զբաղվում է ֆինանսավորման և հեջավորման գործարքներով Փոխկապակցված կազմակերպությունների հետ կամ համար, որոնք Ֆինանսական հաստատություն չեն, և չի տրամադրում ֆինանսական կամ հեջավորման ծառայություններ որևէ Կազմակերպության, որը Փոխկապակցված կազմակերպություն չէ՝ պայմանով, որ Փոխկապակցված կազմակերպությունների այդպիսի խումբը հիմնականում զբաղվում է Ֆինանսական հաստատության գործունեություն չհանդիսացող գործունեությամբ,

թ) ՕՈՖԿ-ն «բացառյալ ՕՈՖԿ» է, ինչպես նկարագրված է ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան Կանոնակարգերում, **կամ**

ժ) ՕՈՖԿ-ն բավարարում է հետևյալ բոլոր պահանջները.

i. Այն հիմնվել և գործել է իր գտնվելու վայրի օրենսդրության շրջանակներում բացառապես կրոնական, բարեգործական, գիտական, գեղագիտական, մշակութային, մարզական կամ կրթական նպատակներով, կամ այն հիմնվել և գործել է իր գտնվելու վայրի օրենսդրության շրջանակներում և հանդիսանում է պրոֆեսիոնալ կազմակերպություն, գործարար լիգա, առևտրի պալատ, աշխատանքային կազմակերպություն, գյուղատնտեսական կամ այգեգործական կազմակերպություն, քաղաքացիական լիգա կամ կազմակերպություն, որը գործում է բացառապես սոցիալական բարեկեցությանն աջակցելու նպատակով,

ii. Այն ազատված է եկամտահարկից իր գտնվելու

վայրի օրենսդրությամբ,

iii. Այն չունի բաժնետերեր կամ անդամներ, որոնք սեփականատիրական կամ շահառուական շահ ունեն նրա եկամտից կամ ակտիվներից,

iv. ՕՈՖԿ-ի գտնվելու վայրի օրենսդրությամբ կիրառելի օրենքները կամ ՕՈՖԿ-ի կազմավորման փաստաթղթերը թույլ չեն տալիս, որ ՕՈՖԿ-ի որևէ եկամուտ կամ ակտիվ բաշխվի կամ տրամադրվի ի շահ որևէ մասնավոր անձի կամ ոչ-բարեգործական կազմակերպության, բացի նրանցից, որոնք համապատասխանում են ՕՈՖԿ-ի բարեգործական գործունեության իրականացմանը կամ որպես ողջամիտ փոխհատուցման վճար տրամադրված ծառայությունների համար, կամ որպես վճար ՕՈՖԿ-ի ձեռքբերած ունեցվածքի արդարացի շուկայական արժեքի դիմաց, և

v. ՕՈՖԿ-ի գտնվելու վայրի օրենսդրությամբ կիրառելի օրենքները կամ ՕՈՖԿ-ի հիմնադիր փաստաթղթերը պահանջում են, որ ՕՈՖԿ-ի լուծարման կամ դադարման դեպքում նրա բոլոր ակտիվները բաշխվեն որևէ պետական կազմակերպությանը կամ այլ շահույթ չհետապնդող կազմակերպությանը, կամ փոխանցվեն ՕՈՖԿ-ի գտնվելու վայրի պետությանը կամ նրա որևէ քաղաքական ստորաբաժանմանը:

5. **Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվ:** « Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվ» նշանակում է Ֆինանսական հաշիվ, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունն ունեցել է 2014 թ. հունիս 30-ի դրությամբ:

9. **Հաշվի հաշվեկշռի ազրեզացում և արժույթի փոխարկման կանոնները:**

1. **Անհատական հաշիվների ազրեզացում:** Անհատին պատկանող ֆինանսական հաշիվների համախառն հաշվեկշիռը կամ արժեքը որոշելու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից

պահանջվում է ազրեզացնել Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության կամ փոխկապակցված կազմակերպության ունեցած բոլոր Ֆինանսական հաշիվները, սակայն միայն այն սահմաններում, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության համակարգայնացված համակարգը հղումներով կապում են Ֆինանսական հաշիվները որևէ տվյալների տարրի, ինչպես հաճախորդի համարը կամ հարկատուի հաշվառման համարը, և թույլ են տալիս ազրեզացնել հաշիվների հաշվեկշիռները կամ արժեքները: Համատեղ պահվող Ֆինանսական հաշվի յուրաքանչյուր հաշվետիրոջը կվերագրի համատեղ պահվող Ֆինանսական հաշվի ամբողջ հաշվեկշիռը կամ արժեքը՝ սույն պարբերություն 1-ում նկարագրված ազրեզացման պահանջները կիրառելու նպատակով:

2. **Կազմակերպությունների հաշիվների ազրեզացում:** Կազմակերպությանը պատկանող Ֆինանսական հաշիվների համախառն հաշվեկշիռը կամ արժեքը որոշելու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունից պահանջվում է հաշվի առնել բոլոր Ֆինանսական հաշիվները, որ սպասարկում են Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կամ Փոխկապակցված կազմակերպությունը, սակայն միայն այն սահմաններում, որ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության համակարգայնացված համակարգը հղումներով կապում են Ֆինանսական հաշիվները որևէ տվյալների տարրի, ինչպես հաճախորդի համարը կամ հարկատուի հաշվառման համարը, և թույլ են տալիս ազրեզացնել հաշիվների հաշվեկշիռները կամ արժեքները:

3. **Հատուկ ազրեզացման կանոն՝ հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարիչների համար:** Անհատին պատկանող Ֆինանսական հաշիվների համախառն հաշվեկշիռը կամ արժեքը որոշելու նպատակով և Ֆինանսական հաշիվը Մեծ արժեքով հաշիվ որակելու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պարտավոր է նաև ազրեզացնել այն բոլոր հաշիվները, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են, հսկվում են կամ հիմնադրվել են միևնույն անձի կողմից (բացառությամբ իր ֆիդուցիար պարտականությունների իրականացման շրջանակներում) և որոնց մասին տեղյակ է կամ կարող է տեղյակ լինել հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարիչը:

4. **Արժույթի փոխարկման կանոն:** Ոչ ԱՄՆ դոլարով պահվող Ֆինանսական հաշիվների հաշվեկշիռը կամ արժեքը որոշելու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է փոխարկի սույն Հավելված I-ում նկարագրված ԱՄՆ դոլարով շեմային գումարներն այդ արժույթի՝ օգտվելով հրապարակված սփոթային փոխարժեքից, որը որոշվում է այն օրացուցային տարվա վերջին օրվա դրությամբ, որը նախորդում է այն տարվան, որի համար Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը որոշում է հաշվեկշիռը կամ արժեքը:

7. **Փաստաթղթային ապացույցներ:** Սույն Հավելված I-ի նպատակների համար ընդունելի փաստաթղթային ապացույցը ներառում է հետևյալ փաստաթղթերից որևէ մեկը.

1. Բնակության վկայական՝ տրված այն վայրի իրավասու պետական մարմնի (օրինակ՝ կառավարություն կամ նրա գործակալություն, կամ քաղաքապետարան), որտեղ շահառուն՝ իր պնդմամբ, բնակվում է:

2. Անհատի դեպքում՝ ինքնությունը հաստատող ցանկացած վավեր փաստաթուղթ՝ տրված իրավասու պետական մարմնի կողմից (օրինակ՝ կառավարություն կամ նրա գործակալություն, կամ քաղաքապետարան), որը ներառում է անհատի անունը և սովորաբար օգտագործվում է բացահայտման նպատակով:

3. Կազմակերպության դեպքում՝ նույնականացման ցանկացած վավեր փաստաթուղթ՝ տրված իրավասու պետական մարմնի կողմից (օրինակ՝ կառավարություն կամ նրա գործակալություն, կամ քաղաքապետարան), որը ներառում է Կազմակերպության անվանումը և կամ նրա գլխամասային գրասենյակի հասցեն այն երկրում (կամ ԱՄՆ տարածքում), որտեղ՝ նրա պնդմամբ, այն ղեզիղենտ է, կամ այն երկիրը (կամ ԱՄՆ տարածքը), որտեղ Կազմակերպությունը հիմնադրվել կամ ստեղծվել է:

4. Ֆինանսական հաշվի դեպքում, որը սպասարկվում է որևէ երկրում, որտեղ գործում են փողերի լվացման դեմ կանոններ, որոնք ՈՄ (Որակավորված միջնորդի) Համաձայնագրի առնչությամբ հաստատվել են ՆԵԾ-ի կողմից (ինչպես նկարագրված է ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգերում), անհատների կամ Կազմակերպությունների

բացահայտման որևէ փաստաթուղթ՝ բացի W-8 կամ W-9 Ձևից, որը հիշատակված է ՈՄ Համաձայնագրի հավելվածում:

5. Որևէ ֆինանսական հաշվետվություն, երրորդ կողմի վարկային զեկույց, սնանկության հայտ կամ ԱՄՆ արժեթղթերի և բորսաների հանձնաժողովի զեկույց:

Ե. **Այլընտրանքային ընթացակարգեր Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրերի անհատ շահառուներին պատկանող Ֆինանսական հաշիվների համար:** Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է ենթադրել, որ Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրի անհատ շահառու (բայց ոչ սեփականատերը), որը ստանում է մահվան ապահովագրական նպաստ, Նախատեսված ԱՄՆ անձ չէ, և կարող է դիտարկել այդպիսի Ֆինանսական հաշիվը որպես ԱՄՆ հաշվից տարբերվող հաշիվ, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը փաստացիորեն չգիտի, կամ պատճառ չունի ենթադրելու, որ շահառուն Նախատեսված ԱՄՆ անձ է: Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պատճառ ունի ենթադրելու, որ Կանխիկ արժեքի ապահովագրական պայմանագրի շահառուն Նախատեսված ԱՄՆ անձ է, եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատության հավաքած և շահառուին վերաբերող տեղեկությունները պարունակում են ԱՄՆ ցուցիչներ, ինչպես նկարագրված է սույն Հավելված I-ի բաժին II-ի (F)(1) ենթապարբերությունում: Եթե Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը փաստացիորեն գիտի, կամ պատճառ ունի ենթադրելու, որ շահառուն Նախատեսված ԱՄՆ անձ է, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը պետք է հետևի սույն Հավելված I-ի բաժին II-ի (F)(3) ենթապարբերության ընթացակարգերին:

2. **Վստահում երրորդ անձանց:** Անկախ նրանից՝ արդյոք ընտրություն է արվել համաձայն սույն Հավելված I-ի բաժին I-ի Գ պարբերության, Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունը կարող է վստահել երրորդ անձանց կողմից իրականացրած վիճակի գնահատման ընթացակարգերին՝ ՕՖՀ Համաձայնագրի և ԱՄՆ Գանձապետարանի համապատասխան կանոնակարգերի սահմաններում:

է. **Այլընտրանքային ընթացակարգեր նոր հաշիվների համար, որոնք բացվել են մինչև սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելը:**

1. Կիրառելիություն: Եթե Հայաստանի Հանրապետությունը գրավոր ծանուցել է ԱՄՆ-ին մինչև սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելը, որ 2014 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունը չունի իրավասություն հրահանգելու Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատություններին (i) պահանջելու Նոր անհատական հաշիվների հաշվետուներից ներկայացնելու ինքնավկայական, որը նախատեսված է սույն Հավելված I-ի բաժին III-ով, կամ հաշվետվություն ներկայացնելու համաձայնություն, ինչպես ներկայացված է սույն Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում, կամ (ii) կատարելու վիճակի գնահատման բոլոր ընթացակարգերը, որոնք առնչվում են Նոր կազմակերպությունների հաշիվներին՝ նախատեսված սույն Հավելված I-ի բաժին V-ով, կամ պահանջելու նման հաշիվների Հաշվետուներից տալ հաշվետվություն ներկայացնելու համաձայնություն, ինչպես նշված է Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում, ապա Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները կարող են կիրառել սույն բաժնի է(2) ենթապարբերությունում նշված այլընտրանքային ընթացակարգերը, այդպիսի Նոր հաշիվների նկատմամբ՝ սույն Հավելված I-ով նախատեսված ընթացակարգերի փոխարեն: Սույն բաժնի է(2) ենթապարբերությունում ներկայացված այլընտրանքային ընթացակարգերն իրականացվում են միայն այն Նոր անհատական հաշիվների կամ Նոր կազմակերպությունների հաշիվների համար, որոնք բացվել են նախքան ներքոհիշյալներից ավելի վաղ կատարվածը. (i) ամսաթիվը, երբ Հայաստանի Հանրապետությունը հնարավորություն ունենա հրահանգելու Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատություններին համապատասխանելու վիճակի գնահատման ընթացակարգերին՝ ներկայացված սույն Հավելված I-ի բաժին III-ում, և ստանալու հաշվետվություն տրամադրելու համաձայնություն՝ ներկայացված Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում Նոր անհատական հաշիվների նկատմամբ կամ համապատասխանելու վիճակի գնահատման ընթացակարգերին՝ ներկայացված սույն Հավելված I-ի բաժին V-ում, և ստանալու հաշվետվություն տրամադրելու համաձայնություն՝ ներկայացված Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում Նոր կազմակերպությունների հաշիվների նկատմամբ, որի ամսաթիվը

Հայաստանի Հանրապետությունը գրավոր տեղեկացնում է ԱՄՆ-ին մինչև սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու ժամկետը, կամ (ii) սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու օրը: Եթե այլընտրանքային ընթացակարգերը Նոր կազմակերպությունների հաշիվների համար, որոնք բացվել են 2014 թ. հուլիսի 1-ին կամ դրանից հետո, սակայն 2015 թ. հունվարի 1-ից առաջ, որոնք նկարագրված են սույն բաժնի Ը պարբերությունում, կիրառվում են բոլոր Նոր կազմակերպությունների հաշիվների կամ այդպիսի հաշիվների հստակորեն սահմանված խմբի նկատմամբ, ապա սույն Է պարբերությունում ներկայացված այլընտրանքային ընթացակարգերը չեն կարող կիրառվել այդպիսի Նոր կազմակերպությունների հաշիվների նկատմամբ: Բոլոր մյուս Նոր հաշիվների համար Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է կիրառեն վիճակի գնահատման ընթացակարգեր՝ ներկայացված սույն Հավելված I-ի բաժին III-ում կամ բաժին V-ում, որպեսզի որոշեն՝ արդյոք այդ հաշիվն ԱՄՆ հաշիվ է կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատության հաշիվ է, և պետք է ստանալ հաշվետվություն ներկայացնելու համաձայնություն, ինչպես ներկայացված է Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում:

2. Այլընտրանքային ընթացակարգեր:

ա) Սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է. (i) Նոր անհատական հաշվի համար, որը ներկայացված է սույն բաժնի Է(1) ենթապարբերությունում, պահանջել ինքնավկայական՝ նախատեսված սույն Հավելված I-ի բաժին III-ով, և հաշվետվություն ներկայացնելու համաձայնություն՝ նախատեսված Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(դ) ենթապարբերությունում, և հաստատել այդպիսի ինքնավկայականի ողջամտությունը՝ համաձայն սույն Հավելված I-ի բաժին III-ում ներկայացված ընթացակարգերի, և (ii) Նոր կազմակերպության հաշվի համար, որը ներկայացված է սույն բաժնի Է(1) ենթապարբերությունում, իրականացնել վիճակի գնահատման ընթացակարգեր՝ նախատեսված սույն Հավելված I-ի բաժին V-ով, և պահանջել հաշիվը փաստաթղթավորելու համար անհրաժեշտ տեղեկություններ, ներառյալ՝ ինքնավկայագիր, որը պահանջվում է սույն Հավելված I-ի բաժին V-ով, և պահանջել հաշվետվություն

տրամադրելու համաձայնություն, ինչպես ներկայացված է Համաձայնագրի Հոդված 2 ի 1(դ) ենթապարբերությունում:

բ) Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է հաշվետվություն ներկայացնեն ցանկացած Նոր հաշվի մասին, որը սույն բաժնի է (2)(ա) ենթապարբերության համաձայն բացահայտվում է որպես ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ՝ ստորև ներկայացված ամսաթվերից ավելի ուշ ամսաթվի դրությամբ. (i) սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, որը հաջորդում է այն ամսաթվին, երբ հաշիվը բացահայտվել է որպես ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ, կամ (ii) 90 օր այն բանից հետո, երբ հաշիվը բացահայտվի որպես ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ: Այսպիսի Նոր հաշվի համար պահանջվող տեղեկություններն այն տեղեկություններն են, որոնք սույն Համաձայնագրով ենթակա կլինեին ներկայացվելու, եթե Նոր հաշիվը ճանաչված լիներ ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ՝ հաշիվը բացելու ամսաթվի դրությամբ:

գ) Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է փակեն սույն բաժնի է(1) ենթապարբերությունում ներկայացված ցանկացած Նոր հաշիվ, որի համար նրանք չեն կարողացել ստանալ պահանջվող ինքնավկայականը կամ այլ փաստաթղթեր կամ հաշվետվություն տրամադրելու համաձայնություն՝ համաձայն սույն բաժնի է(2)(ա) ենթապարբերությունում նախատեսված ընթացակարգերի: Բացի այդ, սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է. (i) այն փակված հաշիվների նկատմամբ, որոնք փակվելուց առաջ Նոր անհատական հաշիվ էին (անկախ նրանից՝ արդյոք այդ հաշիվները Բարձր արժեքով հաշիվ էին), իրականացնի սույն Հավելված I-ի բաժին II-ի Դ պարբերությամբ նախատեսված վիճակի գնահատման ընթացակարգեր, կամ (ii) այն փակված հաշիվների նկատմամբ, որոնք փակվելուց առաջ Նոր

կազմակերպության հաշիվ էին), իրականացնի սույն Հավելված 1-ի բաժին IV-ով նախատեսված վիճակի գնահատման ընթացակարգեր:

դ) Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները պետք է հաշվետվություն ներկայացնեն ցանկացած փակված հաշվի մասին, որը սույն բաժնի է(2)(գ) ենթապարբերության համաձայն ճանաչվում է ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ, և որի համար ստացվել է հաշվետվություն ներկայացնելու համաձայնագիր՝ ստորև ներկայացված ամսաթվերից ավելի ուշ ամսաթվի դրությամբ. (i) սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, որը հաջորդում է այն ամսաթվին, երբ հաշիվը բացահայտվել է որպես ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ, կամ (ii) 90 օր այն բանից հետո, երբ հաշիվը բացահայտվի որպես ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ: Այսպիսի փակված հաշվի համար պահանջվող տեղեկություններն այն տեղեկություններն են, որոնք սույն Համաձայնագրով ենթակա կլինեն ներկայացվելու, եթե Նոր հաշիվը ճանաչված լիներ ԱՄՆ հաշիվ կամ Ոչ-մասնակից ֆինանսական հաստատությանը պատկանող հաշիվ՝ հաշիվը բացելու ամսաթվի դրությամբ: Սույն է(2)(դ) ենթապարբերությունում ներկայացված այն հաշիվները, որոնց համար հաշվետվություն տրամադրելու համաձայնություն չի ստացվել, պետք է դիտարկվեն որպես Համաձայնություն չտրամադրած ԱՄՆ հաշիվներ, և այդպիսի հաշիվների համար պետք է տրամադրվեն ագրեզացված տեղեկություններ, ինչպես ներկայացված է Համաձայնագրի Հոդված 2-ի 1(բ)(ii) ենթապարբերությունում:

Ը. Այլընտրանքային ընթացակարգեր Նոր կազմակերպությունների հաշիվների համար, որոնք բացվել են 2014 թ. հուլիսի 1-ին կամ դրանից հետո, սակայն մինչև 2015 թ. հունվարի 1-ը: Այն Նոր կազմակերպությունների հաշիվները, որոնք բացվել են 2014 թ. հուլիսի 1-ին կամ դրանից հետո, սակայն մինչև 2015 թ. հունվարի 1-ը կամ բոլոր Նոր կազմակերպությունների հաշիվները, կամ առանձին վերցրած, այդպիսի հաշիվների ցանկացած հստակորեն բացահայտված խումբ՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվետու ֆինանսական հաստատությունները կարող են դիտարկել որպես կազմակերպությունների Նախկինում

առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվներ և իրականացնել կազմակերպությունների Նախկինում առկա (գոյություն ունեցող) հաշիվների համար նախատեսված վիճակի գնահատման ընթացակարգերը, որոնք ներկայացված են սույն Հավելված I-ի բաժին IV-ում՝ սույն Հավելված I-ի բաժին V-ում ներկայացված վիճակի գնահատման ընթացակարգի փոխարեն: Այս դեպքում սույն Հավելված I-ի բաժին IV-ում ներկայացված վիճակի գնահատման ընթացակարգերը պետք է կիրառվեն առանց հաշվի առնելու հաշվի հաշվեկշիռը կամ արժեքի շեմը, ինչպես նախատեսված է սույն Հավելված I-ի բաժին IV-ի Ա պարբերությունով: